

YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığında:

KOOPERATİFÇİLİK EĞİTİMİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, çalışma konusu, ortak sayısı ve ciro gibi kıstaslara göre belirlenen kooperatif ve üst kuruluşlarında yönetim ve denetim kurulu asıl veya yedek üyeleri için Ticaret Bakanlığı veya Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlarca verilecek kooperatifçilik eğitim programının süresini, konularını, eğitim sonucunda yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 55 inci ve 65 inci maddelerinin üçüncü fıkraları uyarınca çalışma konusu, ortak sayısı ve ciro gibi kıstaslara göre belirlenen kooperatif ve üst kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu asıl ve yedek üyelerinin, 18/4/1972 tarihli ve 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca bu kooperatif ve üst kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu asıl ve yedek üyelerinin ve 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca bu kooperatif ve üst kuruluşlarının yönetim kurulu asıl ve yedek üyelerinin alması gereken kooperatifçilik eğitimine ilişkin süreci kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 1163 sayılı Kanunun 55 inci ve 65 inci maddelerinin üçüncü fıkraları ile 1581 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası ve 4572 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- Eğitici: Kooperatifçilik eğitimi verecek olan kişiyi,
- Eğitim Sağlayıcı: Ticaret Bakanlığı ile yapılacak protokol çerçevesinde bu Yönetmelikte belirlenen eğitim vermeye yetkili üniversiteleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını ve kooperatif üst kuruluşlarını,
- Faal kooperatif: 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 81 inci maddesine göre dağılmayan kooperatif ve üst kuruluşlarını,
- Genel Müdürlük: Esnaf, Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünü,
- İl Müdürlüğü: Tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşları için Tarım ve Orman İl Müdürlüğünü; yapı kooperatifleri ve üst kuruluşları için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünü; diğer kooperatifler ve üst kuruluşları için Ticaret İl Müdürlüğünü,
- İlgili Bakanlık: 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamındaki tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşları için Tarım ve Orman Bakanlığını, yapı kooperatifleri ve üst kuruluşları için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını ve diğer kooperatifler ve üst kuruluşlar için Ticaret Bakanlığını,
- Kanun: 1163 sayılı Kooperatifler Kanununu,
- Kooperatif: Kanuna, 1581 sayılı Kanuna ve 4572 sayılı Kanuna göre faaliyet gösteren kooperatifler ile bunların üst kuruluşlarını,
- Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOPBİS): Kanunun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca oluşturulan bilgi sistemini,
- Kooperatifçilik eğitimi: Kanunun 55 inci ve 65 inci maddelerinin üçüncü fıkraları; 1581 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası ve 4572 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca bu Yönetmelikle çalışma konusu, ortak sayısı ve ciro gibi kıstaslara göre belirlenen kooperatif ve üst kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu asıl ve yedek üyesi olmak için alınması gereken eğitimi,
- Protokol: Kooperatifçilik eğitimi vermek üzere yetkilendirilecek Eğitim Sağlayıcı ile Bakanlık arasında imzalanacak yazılı belgeyi,
- Üye: Kanun ile 1581 sayılı Kanuna tabi kooperatif ve üst kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu asıl ve yedek üyelerini, 4572 sayılı Kanuna tabi kooperatif ve üst kuruluşlarının yönetim kurulu asıl ve yedek üyelerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kooperatifçilik Eğitimi ve Şartları

Üyeleri eğitim şartına tabi kooperatifler

MADDE 5 – (1) Aşağıdaki şartlardan birini sağlayan faal kooperatiflerin üyeleri eğitim şartına tabidir:

- Esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet, tarım satış, tarım kredi ve pancar ekicileri kooperatifleri,
- İnşaat ruhsatı alınmış ve ortak sayısı 50 veya daha fazla olan yapı, turizm geliştirme ve gayrimenkul işletme konularında faaliyet gösteren kooperatifler,
- Ortak sayısı 50 veya daha fazla olan taşıma konularında faaliyet gösteren kooperatifler,
- Faaliyet konusuna bakılmaksızın 20 milyon Türk lirası ve üstü net satış hasılatı olan kooperatifler,
- Faaliyet konusuna bakılmaksızın 1.000 ve daha fazla ortağı bulunan kooperatifler.

(2) Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde yer alan kriterler için, seçimin yapıldığı genel kurul toplantı tarihi esas alınır.

Kooperatifçilik eğitimini alacaklar

MADDE 6 – (1) 5 inci maddede sayılan kooperatiflerin üyelerinin, seçilmelerini takiben en geç 9 ay içinde, kooperatifçilik eğitimini tamamlamaları şarttır.

(2) Kooperatiflerde bu Yönetmelik hükümleri uyarınca eğitim alan üyeler için kooperatif üst kuruluşlarında veya farklı amaçlı kooperatiflerde de görev almaları halinde yeni bir eğitim alma şartı aranmaz.

(3) 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentlerinde sayılanlar kooperatifçilik eğitiminden muaftır.

Kooperatifçilik eğitimi başvuruları

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında kooperatifçilik eğitimi alması gereken kişiler, verilecek eğitimin şekline göre istenilen bilgi ve belgeler ile birlikte Eğitim Sağlayıcıya başvuruda bulunur.

(2) Kooperatifçilik eğitimi ücreti eğitim alan kişiler tarafından ödenir. Üyeler eğitim için ödedikleri ücreti kooperatife rücu edemez.

Kooperatifçilik eğitiminin süresi ve şekli

MADDE 8 – (1) Kooperatifçilik eğitimi süresi Bakanlık tarafından belirlenir. Kooperatifçilik eğitimi, 30 ders saati temel konular ve 10 ders saati destekleyici konulardan olmak üzere en az 40 ders saatinden oluşur. Her bir ders saati 50 dakikadır. Eğitim süresinin en az 4/5'inin tamamlanması şarttır.

(2) Kooperatifçilik eğitimi, yüz yüze yapılabileceği gibi uzaktan eğitim şeklinde de yapılabilir.

Uzaktan eğitimin temel prensipleri

MADDE 9 – (1) Uzaktan eğitim yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen kooperatifçilik eğitiminde kullanılacak sistemin;

a) Farklı kaynak ve farklı sistemlerde çalıştırılabilir, değişik eğitim setleri ile yeniden kullanılabilir, yönetilebilir ve izlenebilir, kullanıcılar tarafından kolayca erişilebilir, sağlam ve kullanıcı talebini karşılayabilir nitelikte olması,

b) Eğitim esnasında kullanıcıların katılımına imkân sağlayan etkileşimli ve eş zamanlı yapıda olması,

c) Katılımcıların sisteme giriş ve çıkışları, sistemde geçirdikleri süreler, kullanıcıların eğitimin ne kadarını tamamladığı ve benzeri verileri kayıt altına alabilir, izleyebilir ve raporlayabilir olması gerekir.

Kooperatifçilik eğitimi konuları

MADDE 10 – (1) Kooperatifçilik eğitimi konuları; ilgili Bakanlıkların görüşü alınarak Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenir.

(2) Kooperatifçilik eğitimi; temel ve destekleyici konular olmak üzere asgari olarak Ek-1'de belirtilen konuları kapsar.

(3) Kooperatifin çalışma konusuna göre yapılacak protokol ile ilave destekleyici konular belirlenebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belgelendirme Süreci

Katılım belgesi

MADDE 11 – (1) Eğitim Sağlayıcı tarafından eğitimi tamamlayanlara kooperatifçilik eğitimi katılım belgesi verilir.

(2) Katılım belgesinde, kooperatifçilik eğitimini tamamlayanların adı ve soyadı, kimlik numarası, veriliş tarihi ve geçerlilik süresine ilişkin bilgilerin yanı sıra belge numarası ve benzeri bilgiler bulunur.

Belgenin iptali

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca gerçeğe aykırı olarak bilgi verildiği, sahte belge kullanıldığı veya katılım belgesi alma koşullarının yitirildiğinin tespit edilmesi durumunda kooperatifçilik eğitimi katılım belgesi Bakanlıkça derhal iptal edilir ve ilgili Bakanlığa bildirilir.

(2) İptal işlemi, gerekçesi belirtilmek suretiyle belgenin verildiği makam tarafından başvuru sahibine bildirilir.

Belgenin geçerlilik süresi ve yenilenmesi

MADDE 13 – (1) Kooperatifçilik eğitimi katılım belgesinin geçerlilik süresi 8 yıldır.

(2) Bu sürenin sonunda kooperatiflerde üye olarak görev yapmak isteyenlerin 9 ay içerisinde Bakanlık tarafından belirlenecek konularda 10 saatten az olmamak üzere yenileme eğitimi alarak katılım belgelerini

yenilemeleri şarttır. Yenileme eğitimi sonucunda alınan katılım belgelerinin süresi de 8 yıldır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Sağlayıcı ve Yapılacak Protokol

Eğitim Sağlayıcı ve başvuru süreci

MADDE 14 – (1) Kooperatifçilik eğitimi Bakanlık tarafından veya Bakanlıkça yetkilendirilecek Eğitim Sağlayıcı tarafından verilir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlık tarafından yetkilendirilmeyen kurum ya da kuruluşlar kooperatifçilik eğitimi veremez.

(3) Eğitim Sağlayıcı kooperatifçilik eğitimi vermek üzere Bakanlığa yazılı olarak başvurur. Eğitim Sağlayıcı eğitim programını, eğitim içeriğini, eğitim süresini, eğitim verecek uzman ve akademisyenlerin yeterliklerini kanıtlayacak özgeçmişleri, yüz yüze eğitim için kullanılacak fiziki ortamları, çevrimiçi eğitim için kullanılacak dijital programları, internet alt yapısına ilişkin bilgileri ve eğitim ücret tarifelerini gösterir raporu başvurusuyla birlikte Bakanlığa sunar.

(4) Bakanlıkça yapılacak değerlendirme neticesinde uygun görülen başvurular kabul edilerek Bakanlık ve Eğitim Sağlayıcı arasında imzalanacak protokol ile Eğitim Sağlayıcıya kooperatifçilik eğitimi verebilmesi için azami 4 yıl süre ile yetki verilir.

(5) Protokolün yürürlükte olduğu sürece ücret tarifesi, geçerli olacağı yıldan bir önceki yılın Aralık ayına kadar Bakanlığın bilgisine sunulur. Bakanlık, bu tarifenin; benzer eğitim kuruluşlarının ücret tarifeleri ile günün ekonomik ve sosyal koşullarını göz önünde bulundurarak, fahiş ya da aşırı düşük olduğunu değerlendirdiğinde Eğitim Sağlayıcıdan açıklama ve revizyon isteyebilir.

(6) Eğitim Sağlayıcının başvurusu, başvuru talebinin Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde değerlendirilerek neticelendirilir. Başvuru neticesi Bakanlıkça başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

(7) Kooperatifçilik eğitiminin, Bakanlık tarafından verilmesi halinde, tahsil edilen eğitim ücret tutarları bütçeye gelir kaydedilir.

Eğitim Sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 15 – (1) Eğitim Sağlayıcı;

- a) Eğitim takvimini, programını ve kontenjanları belirlemekle,
- b) Eğitimler için uygun yer, araç ve gereçlerin temin edilmesiyle,
- c) Yaptıkları planla ilgili eğitim notlarını hazırlayıp programın başlamasından en az 15 gün önce Bakanlığa vermekle,
- ç) Programda belirtilen konuları işlemek ve konuların eğitime katılanlar tarafından dikkatle izlenmesini sağlayacak önlemleri almakla,
- d) Eğitim programında yer alan konularda yeterli bilgi ve öğretme yeteneğine ve güçlü iletişim becerilerine sahip olan eğiticileri sağlamakla,
- e) Her yıl ocak ayında bir önceki yıl içinde gerçekleştirdikleri eğitim faaliyetinin kapsamı ve içeriği konusunda Bakanlığa rapor sunmakla,

yükümlüdür.

Eğiticilerde bulunması gereken nitelikler

MADDE 16 – (1) Uzmanlık alanının Ek-1’de yer alan konulara uygun olması şartıyla temel ve destekleyici konulardan oluşan kooperatifçilik eğitimini verecek olan eğiticiler aşağıda belirtilen niteliklerden en az birini haiz olmalıdır:

- a) Üniversitelerin hukuk, siyasal ve iktisadi ve idari bilimler fakültelerinde doktora düzeyinde eğitimini tamamlamış olması,
- b) Kooperatifçilik konularında yüksek lisans veya doktora eğitimini tamamlamış olması,
- c) Bakanlıkta müfettiş veya Genel Müdürlükte şube müdürü, uzman, daire başkanı ve daha üst görevlerde en az 5 yıl çalışmış olması,
- ç) Kooperatif üst kuruluşlarında, denetimle görevli personel, temsile yetkili müdür ve daha üst görevlerde en az 8 yıl iş akdi ile çalışmış olması,

gerekir.

Bakanlıkça yapılacaklar

MADDE 17 – (1) Bakanlık; Eğitim Sağlayıcı ile tanzim edilen protokol çerçevesinde kooperatifçilik alanında işbirliği yapılan faaliyetlere, programlara, eğitimlere, seminerlere ilişkin duyuru Bakanlığın internet sitesinde yayınlanır. Gerekli görüldüğünde, işbirliği yapılması gereken diğer kurum ve kuruluşlarla temasa geçerek faaliyetlerin etkin şekilde yürütülmesi için destek verir.

(2) Kooperatifçilik eğitimini tamamlayanların kayıtları KOOPBİS’te tutulur.

Protokolün taraflarının sorumlulukları

MADDE 18 – (1) Bakanlık ve Eğitim Sağlayıcı işbirliği içerisinde yürütülen eğitimler ile diğer ortak faaliyetlerin uygulanması esnasında, yetki alanları içerisinde ve sorumluluklarına uygun olarak hareket ederler.

(2) Eğitim Sağlayıcı, kooperatifçilik eğitimini tamamlayanların verilerini KOOPBİS'e işler, ayrıca Ocak ayı sonuna kadar bir önceki yılın bilgilerini yazılı olarak ilgili Bakanlığa bildirir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Kooperatifçilik eğitiminin izlenmesi ve takibi

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik gereğince kooperatifçilik eğitimi alması zorunlu üyelerin süresi içinde eğitim alıp almadıklarının denetimi il müdürlükleri tarafından yapılır. Bu denetimlerden sonra il müdürlükleri tarafından eğitim şartını sağlamayan üyelere gerekli uyarılar yazılı olarak yapılır.

Mevcut üyelerin durumu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihte görev süresi devam eden üyelere, yapılacak ilk seçimlere kadar kooperatifçilik eğitim şartı aranmaz. Kanununun 55 inci ve 65 inci maddelerinin üçüncü fıkralarında yer alan 9 aylık süre 31/12/2022 tarihine kadar seçilecek yönetim kurulu üyeleri ve denetçiler için bu tarihten itibaren başlar.

Muafiyet

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihe kadar Bakanlıkça yürütülen Kooperatifçilik E-Sertifika Programını (KOOP-ES) tamamlayarak sertifika alanlar, kooperatifçilik eğitiminden bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 8 yıl süreyle muafır. Bu sürenin sonunda sertifika alanların yenileme eğitimine katılımı zorunludur.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)

YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığında:

**KOOPERATİFÇİLİK EĞİTİMİ YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 14/1/2022 tarihli ve 31719 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kooperatifçilik Eğitimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) İlgili genel müdürlük: 1163 sayılı Kanun kapsamındaki tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşları için Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğünü, yapı kooperatifleri ve üst kuruluşları için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünü ve diğer kooperatifler ve üst kuruluşlar için Bakanlık Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünü,”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Üyeler eğitim için ödedikleri ücreti genel kurul kararı alınması şartıyla kooperatiften alabilirler.”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 16- (1) Uzmanlık alanının Ek-1’de yer alan konulara uygun olması şartıyla temel ve destekleyici konulardan oluşan kooperatifçilik eğitimi verecek olan eğiticilerin aşağıda belirtilen niteliklerden en az birini haiz olması gerekir:

a) Üniversitelerin hukuk, siyasal ve iktisadi ve idari bilimler fakültelerinde doktora düzeyinde eğitimini tamamlamış olmak.

b) Kooperatifçilik konularında yüksek lisans veya doktora eğitimini tamamlamış olmak.

c) İlgili bakanlıkta müfettiş olarak veya ilgili genel müdürlükte kontrolör, çalışma grup sorumlusu, şube müdürü, uzman, daire başkanı ve daha üst görevlerde en az 5 yıl çalışmış olmak.

ç) Kooperatif üst kuruluşlarında, denetimle görevli personel, temsile yetkili müdür ve daha üst görevlerde en az 8 yıl iş akdi ile çalışmış olmak.

d) Kooperatifçilik konusunda en az 5 yıl mesleki tecrübesi olmak ve ders konularındaki yetkinliği Bakanlıkça uygun görülme.”

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesindeki “Bu Yönetmeliğin yayımlandığı” ibaresi “Kanunun 55 inci ve 65 inci maddelerinin üçüncü fıkralarının yürürlüğe girdiği” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.